

Τίτλος Μαθήματος (ΓΕ1):

«Συμπερίληψη και Παιδαγωγική του Θεάτρου»

«Inclusion and Theatre Pedagogy»

Επιλεγόμενο: Πιστωτικές μονάδες (ECTS): 6**Υπεύθυνος Μαθήματος - 1^{ος} Διδάσκων****Αθανάσιος Κουτσοκλένης**, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΤΔΕ, ΔΠΘΒιογραφικό Σημείωμα: <https://eled.duth.gr/author/akoutsok/>Επικοινωνία: akoutsok@eled.duth.gr**2^{ος} Διδάσκων****Δημήτριος Θεοδώρου**, Επίκουρος Καθηγητής, ΠΤΔΕ, ΔΠΘΒιογραφικό Σημείωμα: <https://eled.duth.gr/author/dthead/>Επικοινωνία: dthead@eled.duth.gr**Γ. ΤΡΙΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ****1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΜΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ (EDUCATION SCIENCES: THEATRE PEDAGOGY)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΜΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 7		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕ1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«Συμπερίληψη και Παιδαγωγική του Θεάτρου» «Inclusion and Theatre Pedagogy»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Μάθημα ειδικού γνωστικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες

καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση να:

- να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις έννοιες και θεωρίες για την αναπηρία.
- να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις έννοιες και θεωρίες για την κοινωνική και εκπαιδευτική ένταξη-συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία.
- να κατανοούν την αναπτυξιακή λειτουργία της θεατρικής έκφρασης και επικοινωνίας στο θεατρικό παιχνίδι.
- να κατανοούν τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του θεατρικού παιχνιδιού με άτομα με αναπηρία.
- να γνωρίζουν τις κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις του θεάτρου που σχετίζονται με την αναπηρία.
- να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν θεατροπαιδαγωγικές δράσεις που προάγουν την ένταξη-συμπερίληψη των αναπήρων μαθητών.
- να αξιοποιούν αρχές της διαφοροποίησης της διδασκαλίας στον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση θεατροπαιδαγωγικών δράσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Κατανόηση, σύγκριση και αξιολόγηση επιστημονικών δεδομένων που συνδέονται με όλες τις συνιστώσες της εκπαίδευσης
- Κατανόηση, ανάλυση, στάθμιση και διαχείριση με κριτικό τρόπο των πολλαπλών παραγόντων που διαμορφώνουν την εκπαιδευτική πραγματικότητα
- Επιλογή και εφαρμογή μεθοδολογιών και εκπαιδευτικών πρακτικών, με στόχο τη γνωστική, κοινωνική, πολιτιστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών
- Σχεδίαση, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
- Αναγνώριση των κρίσιμων χαρακτηριστικών της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού και ανάπτυξή της μέσα από διαδικασίες κριτικής διερεύνησης και αναστοχασμού της διδακτικής πρακτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός η θεωρητική εξέταση της σχέσης του θεάτρου με την αναπηρία, υπό το πρίσμα της Παιδαγωγικής της Ένταξης και της Παιδαγωγικής του Θεάτρου, αφετέρου η παροχή εφαρμοσμένης γνώσης για το σχεδιασμό και την εφαρμογή θεατροπαιδαγωγικών δράσεων που προάγουν τη ένταξη-συμπερίληψη.

Θεματικές Ενότητες

1. Αναπηρία, βλάβη και ασθένεια: εννοιολογική αποσαφήνιση.
2. Μοντέλα για την ερμηνεία της αναπηρίας.
3. Εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη-συμπερίληψη των αναπήρων.
4. Αναπτυξιακές διαστάσεις του θεατρικού παιχνιδιού: ψυχοσυναισθηματική.

5. Αναπτυξιακές διαστάσεις του θεατρικού παιχνιδιού: γνωστική.
6. Αναπτυξιακές διαστάσεις του θεατρικού παιχνιδιού: κοινωνική.
7. Θεατρική έκφραση και επικοινωνία στο θεατρικό παιχνίδι με άτομα με αναπηρία.
8. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της σχέσης της αναπηρίας με την Παιδαγωγική του Θεάτρου.
9. Αναπαραστάσεις της αναπηρίας στο θέατρο.
10. Ζητήματα πρόσβασης και προσβασιμότητας στις θεατρικές δράσεις.
11. Έννοια και αρχές της διαφοροποίησης της διδασκαλίας I.
12. Έννοια και αρχές της διαφοροποίησης της διδασκαλίας II.
13. Ενταξιακές-συμπεριληπτικές θεατροπαιδαγωγικές δράσεις.11. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου II.
12. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου III.
13. Οργάνωση έρευνας (σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση) με ποιοτικές μεθόδους στο πλαίσιο της εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής του Θεάτρου IV.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές. Χρήση εκπαιδευτικής πλατφόρμας (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Αναζήτηση και μελέτη βιβλιογραφίας / εργογραφίας Εβδομαδιαίες εργασίες / παρουσιάσεις Εκπόνηση τελικής εργασίας Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 50 13 48 150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Διαμορφωτική, Τελική Αξιολόγηση Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται: 1. με διαμορφωτική αξιολόγηση, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, με παράδοση κριτικού σχολιασμού ανά μάθημα παρακολούθησης. 2. με παράδοση γραπτής τελικής εργασίας Κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών: α. πρόσφατη βιβλιογραφία β. πρωτοτυπία σχεδιασμού μαθήματος / υλικού γ. δομή, μορφή και ποιότητα περιεχομένου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βαλιαντή, Σ., & Νεοφύτου, Λ. (2017). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή*. Αθήνα: Πεδίο.
2. Barton-Farcas, S. (2018). *Disability and theatre: A practical manual for inclusion in the arts*. Routledge.
3. Barton-Farcas, S. (2022). Our story: How Nicu's Spoon fosters representation, access, and inclusion for youth with disabilities. In L. S. Brenner, C. Ceraso & E. D. Cruz (eds.), *Applied theatre with youth: Education, engagement, activism* (pp. 171-179). Routledge.
4. Cattanach, A. (1996). *Drama for people with special needs*. London: A & C Black.
5. Hadley, B. (2014). *Disability, public space performance and spectatorship: Unconscious performers*. Palgrave MacMillan.
6. Hadley, B., & McDonald, D. (2019). *Introduction: Disability arts, culture, and media studies—mapping a maturing field*. In B. Hadley & D. McDonald (Eds.), *The routledge handbook of disability arts, culture, and media* (pp. 1-18). Routledge.
7. Hargrave, M. (2015). *Theatres of learning disability: Good, bad, or plain ugly?*. Palgrave Macmillan.
8. Jennings, S. (1973). *Remedial drama*. London: Pitman Publishing.
9. Jennings, S. (1998). *Introduction to drama therapy: Theatre and healing*. London: Kingsley
10. Johnston, K. (2016). *Disability theatre and modern drama: Recasting modernism*. Bloomsbury Publishing.
11. Θυμάκης, Π. (2022). Ο ρόλος του Θεατρικού Παιχνιδιού στον αυτοπροσδιορισμό των ατόμων με αναπηρία όρασης. Διδακτορική Διατριβή. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Βόλος.
12. Κοντογιάννη, Α. (1999). Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση ως παράγοντας ανάπτυξης της κοινωνικής ικανότητας του παιδιού με νοητική καθυστέρηση. Διδακτορική Διατριβή. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα ΦΠΨ, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
13. Kramer, L. A., & Freedman Fask, J. (2017). *Creative collaborations through inclusive theatre and community based learning: Students in transition*. Palgrave Macmillan.
14. Kupperts, P. (2013). *Disability and contemporary performance: Bodies on the edge*. Routledge.
15. Kupperts, P. (2017). *Theatre and disability*. Bloomsbury Publishing.
16. Prendergast, M., & Saxton, J. (2013). *Applied drama: A Facilitators handbook for working in community*. Intellect Books.
17. Σαρρής, Δ. (2004). *Ο ρόλος του παραμυθιού και της μαριονέτας στην αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών: Γνωστική και Ψυχαναλυτική προσέγγιση*. Αθήνα: Άνθρωπος.
18. Tomlinson, C. A. (2017). *How to differentiate instruction in academically diverse classrooms*, 3rd Edition. Alexandria VA USA: ASCD.
19. Τσιάρας, Α. (2007). *Η θεατρική αγωγή στο δημοτικό σχολείο: μια ψυχοκοινωνιολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Παπαζήσης.
20. Τσιάρας, Α. (2020). *Θεωρία και πράξη της διδακτικής της δραματικής τέχνης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα: Παπαζήσης.